



REVISTA DE BANYOLES

PLA DE L'ESTANY

**RETIREN LES
ANTENES DE
BANYOLES**

**EL DARRER
BRAMUL DEL
CAP DE MORO**

**AROSHIDZDE,
CAMPIÓ DEL
TORNEIG
INTERNACIONAL
D'ESCACS
"CIUTAT DE
BANYOLES"**

**100 ANYS DE LA COOPERATIVA
AGRÍCOLA DE BANYOLES**



**JORDI XARGAY I
CONGOST**

**"PENSO QUE S'HAURIA DE
RECUPERAR UNA MICA
LA IDEA DE SERVEI ALS
NOSTRES CIUTADANS"**



**MIQUEL RUSTULLET I
NOGUER**

**"CAL MANTENIR LA
SINGULARITAT DELS POBLES"**

Jordi Galofré
Josep Grabuleda

LA DONA A BANYOLES. CECÍLIA MARÍN (III)

LA FAMÍLIA

Cecília Marín i Gratacós va néixer a Banyoles el 16 de juliol de 1903 i va morir a Barcelona el 13 de juliol de 1959. El seu pare era un personatge molt conegut a la seva època: en Salvi Marín i Simon. Nascut a Verges, es va instal·lar a Banyoles, va entrar a treballar a la barberia de Josep Gratacós i es va casar amb la seva filla, Maria Gratacós. El matrimoni tingué tres noies: Cecília, Mercè i Dolors.

Salvi Marín era molt conegut per la seva dedicació al Museu Darder, del qual va esdevenir conservador durant molts anys, passió i dedicació que va traspassar a les seves filles Mercè (morta el 1993) i Lola (traspasada el 2007). Salvi Marín tenia un germà, Wescslau, que va ser un metge oftalmòleg d'anomenada. Aquest estava casat amb Montserrat Bover, que va ser una de les primeres dones que van esdevenir metgesses a Catalunya.

ESTUDIS I FORMACIÓ

En els seus estudis, Cecília Marín va haver de lluitar contracorrent, perquè en aquells anys la medicina era una professió fonamentalment masculina.

Cecília Marín, després de fer els estudis primaris a Banyoles, va cursar els secundaris a Girona, al col·legi de les escolàpies i a l'Institut General i Tècnic, que estava situat al carrer de la Força de Girona. La seva vocació per la medicina estigué, sens dubte, influïda per l'admiració que sentia per la seva tia, Montserrat Bover. Malgrat aquest antecedent familiar, Cecília Marín va haver de lluitar contracorrent,

perquè en aquells anys la medicina era una professió fonamentalment masculina. Les dones que volien ser metges havien de fer un gran sobreesforç per demostrar la seva vàlua davant d'un gremi tancat, que es resistia enèrgicament a la presència femenina. De fet, quan Cecília Marín va assolir la llicenciatura en medicina l'any 1928, només unes vint dones l'havien precedida a Catalunya. I si ens centrem en les comarques gironines, va ser la segona metgessa, després de Trinitat Sais i Plaja, de la Bisbal d'Empordà, que es llicencià l'any 1904.



La Cecília Marín i Gratacós, de jove.

UNA METGESSA VOCACIONAL

En un article que Joaquim Pla i Dalmau li va dedicar al Butlletí del Col·legi de Metges de Girona l'any 1975 (i que hem pogut consultar gràcies a l'amabilitat del doctor Benet Julià), els companys gironins de Cecília Marín feien broma de la seva vocació per la medicina atribuint-la a la seva identificació amb les goges benèfiques de les Estunes, que apartaven els homes del Mal.

Com la majoria de les metgesses d'aquells anys, Cecília Marín es dedicà a la pediatria i a la ginecologia. Va exercir la seva professió sobretot a Barcelona. Va ser metgessa ajudant de la Clínica Mèdica de la Facultat de Medicina de Barcelona i va dirigir un centre de

puericultura a Can Tunis. Durant cinc anys va obrir una consulta de ginecologia a Girona, al carrer Nou, que atenia dos dies a la setmana. Això va ser la causa que es col·legiés a Girona i que fos la primera metgessa inscrita al Col·legi de Metges de Girona, el 27 d'abril de 1929, amb el número 531 (novament agraim la informació al doctor Benet Julià).

L'any 1931 es va casar amb un metge bacteriòleg, Antoni Valls i Conforto, amb qui col·laborà en alguns estudis mèdics, entre els quals un de titulat *Endemio-epidemia diploestreplocócica de 1929-1933*, que va ser premiada amb l'ingrés a la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona com a membre corresponent, l'any 1934. És autora de diversos estudis mèdics, entre els quals cal destacar, seguint Pla i Dalmau, un al voltant d'unes proves mèdiques sobre el diagnòstic de l'embaràs, que van ser precursoras, i un altre sobre les relacions de la flora vaginal amb el pH del medi i amb les carències alimentàries.

Les circumstàncies de la guerra civil la van afectar molt negativament, perquè l'any 1938 va ser empresonada i va passar set mesos en condicions molt penoses a la presó de dones de les Corts. Tal com expliquen el seu marit, el doctor Valls, en una carta publicada a la **Revista de Banyoles** del novembre-desembre de 1993, i el doctor Francesc Xavier Carreiras, en un article publicat recentment al Butlletí del Col·legi de Metges de Girona (núm. 78), va passar quaranta dies tancada en una cel·la d'un metre quadrat i mig, entre els mesos de novembre i desembre, sense màrrega ni abric, vestida només amb una mena de camisola. Allí va contreure una endocarditis que, anys a venir, li va provocar la mort. Un retall de diari que parlava de Banyoles, amb una fotografia de l'Estany, li va servir de consol fins que un metge de la presó la reconegué i li permeté treballar a la infermeria. Acabada la guerra, la seva salut malmesa l'obligà a deixar l'exercici de la medicina i va impartir classes d'higiene i puericultura al Col·legi Alemany de Barcelona.

La doctora Cecília Marín era una persona de caràcter bondadós, amable i reflexiu, i d'una gran competència professional. Tenia una gran habilitat a l'hora de reconciliar matrimonis. Va ser pionera en la pràctica de la fecundació artificial a Catalunya l'any 1936. Malgrat l'article reivindicant-ne la memòria que Joan Olivas li va dedicar al núm. 738 de la **Revista de Banyoles** (octubre 1993), la figura d'aquesta dona singular és avui massa desconeguda a Banyoles. El coneixement i el record de la seva persona és el millor homenatge que podem retre a la seva memòria.



La Cecília Marín, en un dels seus indrets banyolins entranyables, l'Estany.

FRED INDUSTRIAL I COMERCIAL CALEFACCIÓ
AIRE CONDICIONAT AIGUA - AIRE - GAS - ELECTRICITAT
MANTENIMNET INDUSTRIAL



Av. Països, 240 - 242 Tel. i Fax 972 57 23 69
Apartat 146 - 17820 BANYOLES (Girona)

Dr. JOSEP Ma. RAMOS i MAESO



CONSULTORI D'OBSTETRÍCIA I
GINECOLOGIA
ECOGRÀFIA OBSTÈTRICA I
GINECOLÒGICA
Control de l'embaràs i part
Tècniques de diagnòstic prenatal

Edifici "FLORA" Avda. Països Catalans, 3, 2n E BANYOLES · Telèfon: 972 58 27 27
Per demanar hora: Dilluns, dimarts i dijous de les 4 a les 8 de la tarda (Hores convingudes)